

Katedra: Religionistiky
Akademický rok: 2013/2014

Posudek oponenta diplomové práce

Pro: Janu Horákovou
Studijní program: Filosofie
Studijní obor: Religionistika
Název tématu: **Bádání o Chevra kadiša**

Jana Horáková se ve své práci zabývá ryze judaistickým tématem, pohřebním spolkem *Chevra kadiša*, s drobnými přesahy do jiných náboženských tradic. Na místě je samozřejmě otázka, zda-li takto postavené téma může být zpracováno i z religionistického pohledu. Autorka v podstatě dokazuje, že je to možné, například tím, že ukazuje další možnosti bádání v křesťanských spolcích a islámských náboženských nadacích (*waqf*). Obě dílčí studie by pak jistě přispěly k hlubším souvislostem a porozumění židovského spolkového života. S tím souvisí patrně nejdůležitější otázka celého autorčina výzkumu, t. j. od kdy vlastně můžeme hovořit o židovském spolkovém životě, zejména o spolku *Chevra kadiša* a čím se tento spolek odlišuje od jiných spolků.

Autorka ve své analýze velmi pěkně ukazuje, že mnozí badatelé aniž by měli přesnější představu o židovském spolkovém životě, hledají *charakteristické rysy* spolku z 16. století v raném období. Navíc se zdá, že jejich představa odpovídá pražskému spolku *Chevra kadiša*. Dle mého soudu, má autorka relativně dost materiálu na to, aby mohla učinit odvážnější závěry, například poukázat na hledání *ur-spolku*, což je v její analýze zcela evidentní.

Co se týče výzkumu spolkového života jako takového, k tomuto tématu autorka neužívá téměř žádnou literaturu. Nabízí se tedy otázka, zda vůbec existují studie na toto téma. Například máme dobře doložený pestrý spolkový život v římské společnosti, nicméně vliv římských spolků někteří badatelé sice zmiňují, ale neodkazují se na žádný konkrétní zdroj. Ale lze si jen stěží představit, že relativně vyspělý spolkový život zmizel s nástupem křesťanství. Co se s těmito spolky stalo, když budeme předpokládat jako někteří badatelé, že vlivy na vznik *Chevra kadiša* byly spíše vnější? Jak se antický spolkový život proměnil ve středověku a novověku?

Obecně řečeno, existence určitého specifického typu spolku předpokládá minimálně, že společnost (komunita), ve které ho hledáme, žije alespoň minimálním spolkovým životem a spolky tvoří její organickou součást. Za velmi nepravděpodobné lze považovat vznik spolku, navíc tak specifického spolku jako *Chevra kadiša* ve společnosti, kde spolkový život není vůbec běžný.

Diplomová práce Jany Horákové bezesporu patří mezi velmi kvalitní badatelské počiny. Autorka splnila zadání i požadavky, které jsou na diplomovou práci kladeny, proto práci hodnotím jako *výbornou*.

V Praze 1. 8. 2014

PhDr. Viola Pargačová, Ph. D.